

166/7 a. Augusztus 20

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10 frt - kr.
Félévre	5 - 50
Negyedévre	2 - 50
Egy hónapra	1 -

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ**

Hirdetési díj:
Hat hasábos poszt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesr
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj más
den külön beiktatásért 80 kr.

Meggondolják-e?

Irta: **Kossuth Ferencz.**

Az uralkodók is emberek; lehetetlen hogy ne lennének perczeik, midőn lelkük elmerengve, és gondolataik az elmult élet főbb mozzanatait jelenné varázsolják egy percze, néha öröm, néha bánat, sokszor megbánás mezébe öltöztetve.

Magyarország agg uralkodójának is kétségtelenül vannak ilyen perczei. Szomorú perczeek lehetnek, mert kevés uralkodóval, sőt egyáltalán kevés emberrel érezte annyira a sors nehéz kezét, mint vele. — Pulvis et umbra sumus!

Nem a sok csapásról akarok írni; erre nincs ok, sem alkalom, hanem arról, hogy gondol-e néha Magyarország agg uralkodója arra, hogy mit jelent Magyarország helyzete a birodalomban? És mit jelent ez, nem a magyar hazafiság szempontjából, mert ez természetesen egy különálló szempont, hanem az uralkodóház szempontjából, a korona hatalma, biztonsága, nyugalma szempontjából, melyeknek nem egy emberéletre kell kiterjedniök.

A családi hatalom nagy szerepet játszik olyan uralkodó családoknál, a melyek nem a nemzet véréből valók; még nagyobb, midőn egy más ország koronáját is viselik; és legnagyobb, mikor az uralt két ország érdekei szétágazók, sokban ellentétesek. Ez egy saj-

nos, de logikailag és lélektanilag természetes tény.

Épen ezért vizsgálom a kérdést ebből a szempontból, mely legjobban érdekelheti az uralkodót,

Az uralkodó két állama közül, Ausztriában zürzavar van; Magyarországon rend. Ausztriában az alkotmányos életet lehetlenné teszi a megváltozhatatlan helyzet, mely e lehetlenséget csak növelheti időök multával, de többé nem csökkentheti soha; Magyarországon az alkotmányos élet rendesen folyik és nincs olyan párt, mely ne örködnék az alkotmány felett.

Ausztriában nem tudható, hogy miképen kormányozzanak, mert a kényuralom korszakára a korszellem miatt visszatérni nem lehet, az alkotmányos kormányzást pedig maga a birodalmi gyűlés teszi lehetlenné; Magyarországon ellenben a kormányzás nagyon is könnyű, mihelyt nem sértik meg durva kézzel a törvényt.

Vannak-e perczei az agg uralkodónak, mikor e különbségekre gondol?

De menjünk tovább! Ausztriában az egymás ellen dülő nemzetek kifelé gravitálnak: nálunk csak kapzsi izgatók gravitálnak kifelé, és bár üzelmeiket a magyar törvények liberalizmusának védőszárnyai alatt, évtizedek óta, csaknem teljesen zavartalanul üzik, azért mégis elég egynehány hazafiasan lelkesítő szó arra, hogy (mint Rimaszombat példája mutatja), nemzetiszínü lobogók alá so-

rakozzanak az idegen-ajku honpolgárok és a magyar hazáért lelkesedve rossz magyar szóval, de jó magyar szívvél énekélik a Kossuth-nótát. Hej mennyi tanulság rejlett e tényben!

Ausztriában az osztrák németekért évszázadokig elnyomták, kiszipolyozták minden más nemzetet. A magyart is elnyomták, kiszipolyozták érettük, csak hogy gyarapodjanak ők, gazdagodjanak ők, haladjanak ők. És ime mihelyt a számbeli többség meghozza azt, a mi az alkotmányos létben elkerülhetetlen, hogy a többség akarata dönt, azonnal megakasztják az osztrák németek az alkotmányt és buzavirágot tűznek gomblyukaikba. Nem áttallanak nagy német dalokat énekelve tüntetéseket rendezni, sőt a császári palota udvarán is átvonulnak buzavirágos gomblyukokkal, jól tudván, hogy agg császáruk, a ki sokat szenvedett érettük, ablakaiból látja e jelvényt, mely azt teszi, hogy ők a nagy Germániához szitanak. És a magyar? A magyar, kit tüzzel-vassal pusztítottak, kinek hazáját nem egyszer nagy sirmezővé tették, a magyar megis hü és lojális; s a legkisebb vonzódás jeléért (még üres, semmit mondó jelekért is) hálás tud lenni.

Vannak-e perczei az agg uralkodónak, mikor e különbségekre gondol?

És ha vannak, látja-e azt, hogy házának, családjának, koronájának érdeke lenne az, ha számot vetne a körülményekkel; elfelejtené a hagyományt, a

Az angol leány.

A „Debreczen” tárczája.

Irta: **Milkó Izidor.**

Szivesen emlékszem vissza W. urra, egy rajnavideki bortermelőre, a kivel néhány verőfényes napot töltöttem együtt pár év előtt Genfben. Vidám ember volt, akit sohase láttunk szeszélyesnek. (Az uristen is utitársnak teremtette.) Csak akkor jött ki a flegmájából ha angolokról volt szó.

— Nem lehet maradni tőlük sehol! eként panaszkodott. A vasutak, a gőzhajók, a hotelek, a hegytetők, mind tele vannak velük, az egész világ az ő szolgálatukra áll s mindenfelé azt olvasni: englisch spoken. Az utazott országok — Svájc, Itália, Egyiptom — csak úgy hemzsegnek tőlük. Európa, ugy látszik, teljesen az övék s ha uton van az ember, nincs egy angolmentes félórája. Vigye el őket az ördög!

Ki nem állhatta őket s többször erősítette, hogy szevedélyes turistalétére is előbb-utóbb fölhang az utazással, a melyet számára megmontanak ezek a mindenütt jelenlevő gentleman-ek.

Együttlétünk hatodik napján utazó-ruhában állított be — a reggelihez s bucsuzni kezdett.

— Mi az? Ön elhagy bennünket? — kérdeztük sajnálattal.

— Nem állom tovább... Elkergetnek ezek a...

— És hová megy?

— Angliába, — felelte W. ur. — Ez az egyetlen hely, a hol békességben lehet az ember tőlük.

— Igaza van a németnek, — mondta egyik utitársunk, miután az elment. Az angolok csak mint utazók olyan emészthetlenség. Otthon éppen oly szeretetreméltók, mint akár mi magyarok. Hanem uton.

S megeredt a vita Albion flairól, akiket néhányan szidták, mások mentegettek. Aztán — mint rendesen ilyenkor — inglesi-adomák következtek, a mel ek nem voltak újak. El is felejtettem őket rendre, azt a kis történetet kivéve, a melyet egy ellenzéki képviselő beszélt el. Itt jön.

Tirolban utaztam vasuton, postakocsin, landaueren, a hogy éppen jött s néha gyalogszerrrel. El voltunk ragadtatva az erős levegőtől, a gyönyörű völgyektől, a szebbnél-szebb kilátásoktól s a pompás étvágytól, a melyet hegymászás közben szereztünk. Már három hete voltunk uton, a kedvünk napról-napra vidámabb lett s a testünk könnyebb. Csodálatosan megváltoztatja az embert egy ilyen nyári

expediczió, mikor hegyeket mászik nem pedig emeleteket... Rám nem ismerhettek volna akkor, olyan elégedett voltam, majdnem kormánypartit.

S így voltunk mindannyian, csupa békeség és jókedv. Csak Jani, Keve Jani a belügyminiszteriumból — nézett időnként busan a távolba, lehorgasztotta fejét és néha fölshajtott.

Mi bajod, fiu? kérdeztük tőle.

— Nincsenek asszonyok! — felelte szomoruan. — Micsoda ország ez, a melyben nincsenek asszonyok!

Olyan vidékeken jártunk, a hol kevés nő utazik. Az alpesek birodalmában, a rejtett völgyek egyszerű kormái körül nem igen találkoztunk az öröknőiség képviselőivel.

Imitt-amott egy merészebb német professzorné vagy egy pár szikártermetű, fonyadtarcu angol urhölgy patkószeget, kopogó cipőkkel, ez volt az egész. Ezek bizony nem voltak asszonyok abban az értelemben, ahogy Jani gondolta.

A modern udvarolható nőkre gondolt, rózszaszínü arcuakra, karcsu, ruganyos termetűekre, akiknek elegáns kosztümjeik, lenge selyemszoknyáik, színes napernyőik és vidám szalmakalapjaik vannak...

— Szoknyaláz, — konstátálta a velünk levő orvos.

Toblachban aztán volt asszony, és le-

Igazgatóságtól Borszék.

nevelést, a szokásokat, a fiatal kor megtört vágyait; és a két korona közül nem arra helyezne nagyobb súlyt, mely még nem is száz éves, tehát a koronák közt nagyon is ujdun keletkezésű, hanem arra, a mely most lesz 900 éves s Europa legrégebb királyi koronáinak egyike.

Vannak-e perczei az agg uralkodónak, mikor észébe jut, hogy magyar őse király volt már réges-régen, a mikor osztrák őse még nem is volt Ausztriában, — hanem egy kis svájci lovagvár ura volt és mint jó és vitéz lovag, zarándokokat kísért és védett kellő díjazásért, nehány vitézlő fegyveresének lándzsáival.

Vannak-e ilyen perczei az agg uralkodónak, a ki sokat élt, sokat tapasztalt, sokat szenvedett és a kinek koronás fejét sokszor érinté a végzet szárnya, azt suttozva, hogy pulvis et umbra sumus!

A mi gyarmatpolitikánk.

Debreczen, jul. 9.

A huszadik század anyagias szelleme érte meg velünk, hogy a Kinában kitört háboru nemcsak politikai szempontból bir óriási jelentőséggel. A humanizmus századában csak azért háboruskodunk, hogy a hadviselő újabb teret csatolhasson a maga közgazdaságának ügyköréhez. Bátran állíthatnók, hogy a kínai háboruban is a politika inkább csak eszköz s a végzől nem a hatalmi ügykör növelése, hanem csak ennek segítségével a gazdasági terjeszkedés.

A világpolitikában most a közgazdaság a fő motívum. Közismert dolog ugyanis, hogy a gyarmatosító terjeszkedés tisztán a közgazdaságot szolgálja és most sokkal élénkebben és erőszakosabban nyilvánul, mint valaha.

Innen magyarázható, hogy a különben rideg közgazdasági alapra szervezkedett amerikai Unio is résztvesz a gyarmatokért ver-

seggő politikában. A spanyol amerikai háboru alkalmával talán nem a természeti kincsekben s dus növényzetben gazdag szigetekre fajt a foga az Unioinak? És vajjon nem voltak a transvái aranybányák a veres angol-bur háboru indító okai.

De nézzék azt a zűrzavart, mely Kinában bekövetkezett és ti ztán láthatjuk majd, hogy is is a gazdasági terjeszkedés játsza a főszerepet. Ugyanis Japánnak Kinával szemben elért sikerei féltékenységet ébresztettek a többi európai államokban. Anglia, Oroszország, Németország, Franciaország, Belgium Oroszország hamarosan künn termettek Kinában és féltékenyen vigyáztak egymásra, ne hogy a helyzetet csak az egyik fél aknázhassa ki. Most azu an valamennyien egymás hátán igyekeznek előnyomulni, velük egy sorban a két tegezen tuli modern hatalommal Japánnal és az amerikai Unioval.

Vajjon érdemes-e az a versengés, melyet az államok Kinába kifejtének? Ha közgazdasági szempontból mérlegeljük az ügyet, ugy azt mondhatjuk: — igen. Mert ez idoszerint az egész földkerekségen nincs már több olyan nagy, alkalmas, megfelelő es sokat ígérő terület, mely a kulturának megnyitandó, mint Kína. A hatalmas birodalom 400 milliónyi akosnak ad életforrást, tele van természeti kincsekkel, parlagon heverő gazdasági anyagokkal és erővel.

A gazdasági kincsforrásoknak az a dus lömege, mely Kinában haszontalanul hever, csak éppen arra vár, hogy a forrást valaki megnyissa, — ez az, a mi az európai hatalmakat a sárga nép országa felé csábítja. ez a kiinduló pontja az ott folyó versengésnek.

Egyébként pedig a fentebb felsorolt hatalmak készüldnek arra, hogy a koncz felosztásban részt vegyenek; Magyarország és Ausztria, mint a gyarmatpolitikából önként kizárt hatalom, csak éppen a külsőségekben vesz részt s nyilvánvalóan meg fog elégedni azzal, a m a maradékból majd reá esik. Mert ha közgazdasági osztozkodás is folyik valahol a világon, mi nyugodtan túrjuk, ha kijátszanak és előlünk mindent mások kaparitanak el, mert hát ilyen — a mi gyarmat politikánk.

A kínai háboru.

A kínai bonyodalom kezd veszedelmes mérvet ölteni. A szent civilizáció nevében munkálkodó nagyhatalmak élvezhetik munkájuknak gyümölcsét. Ver folyik a tengerparton. A keresztények és kínaiak vere festi tultengésnek megvan a maga visszabátása.

A kínaiak erősen tartják magukat. Vilmos császár hadüzenete — ha ugyan már fűükbe jutott — csak harosi kedvöket fogja fokozni. Ha pedig sikerül az expedició, akkor meg hogy fognak a hatalmak megegyezni. — Valószínű, hogy még csak az osztozkodás után fog kezdődni az igazi bonyodalom.

Tudósításunk különben a következő:

A háborunak kétségkívül legfontosabb hire, hogy a hatalmak között végre megegyezés jött létre Japán beavatkozása dolgában. Oroszország, mely eddig váltig ellenetzte, hogy Japán nagyobb szerepet vigyen Kinában, beleegyezett, hogy Japán tetszése szerint járjon el. Megbírást tehát nem adtak Japánnak, de megengedték, hogy a menyinyiben nem a hatalmak ellenére jár el, küldjön annyi katonát Kinába, mennyi neki tetszik. Erről az orosz kormány a következő, Szt.-Pétervárról táviratozott kommuniquében értesíti a világot:

A japáni kormány a pekingi idegenek védelmére Kinába küldendő japán csapatok kirendelésére vonatkozó kérdésére — az orosz kormány már jun. 27-én azt válaszolta, hogy teljes cselekvési szabad-ágot ad e tekintetben a japán kormánynak, annál is inkább, mert a tokiói kabinet kifejtette, hogy hajlandó a többi hatalmassággal teljesen egyetértőleg eljárni.

A japán követség hivatalos táviratot kapott Tokióból, mely értésére adja, hogy vegyes hadosztályt küld Kinába az ott levő japán haderő segítégre. Ez által a Kinában levő japán csapatok száma huszonnégyezerre emelkedik.

A pekingi rémuralom.

Loudon, jul. 8.

A "Times" a következő érdekes jelentést kapta a kínai rémuralom keletkezéséről: Pekingből egy június 24-én kelt távirat érkezett Sanghaiba, mely azt mondja, hogy a június hó 23-án tartott minisztertanácsban Junglu a boxerek mozgalmának elnyomasát kívánta. Az

ány, a mennyi csak kellett. A Südbahn Hotel előtti kertben s a szálló folyosóján a sugár angol lányok s a fess bécsi hölgyek légiója gyönyörködtette szemünket, a mely hetek óta nem látott divatos női silhoueteket. Jani meggyógyult s könnyebbülten kiáltott fel.

— Végre!

— Mit ér mindez? — így szóltam a sugárzó Janihoz. — Mit ér mindez, mikor nem ismerkedhetel meg velük.

•Tekintettel arra, hogy utazásunk célja kizárólag csak az Alpesek világnak megismerése s a testedző es léleknevelítő hegy-mászás, a társaság minden tagja ezennel kötelezőleg kijelenti, hogy a közös utazás ideje alatt nőtársaságba nem megyül s egyetlen hölgynek sem mutatja be magát. A ki e megállapodástól eltér, a társaságból kitépnek tekintetik. Kivétel csak az az eset, ha a társaság valamely tagját nők megszólítanák, a mikor is joga es kötelessége válaszolni s uri emberekhez illó udvariasságot tanúsítani.

— Ne féljete! — felelte Jani. — Nem fogok véteni a szerződés ellen... De nézzétek ezt a csodát!

Nem volt éppen csoda, csak egy magas szöke leány, a ki idősebb társnőjével, napernyőjét bot gyanánt használva — a mi akkor utolsó chic volt — ruganyosan haladt el mellettünk s rokonszenves hangon angolul társalgott. Tényleg nagyon érdekes lány volt s szebb ajkáról még nem igen hallották ezt a nyelvet.

— Nos? — kérdeztük.

— Nos hát, ezzel az anygallal meg fogok ismerkedni.

— Vigyáz! — kiáltottuk. — A szerződés!

— A szerződést nem szegem meg, — felelte Jani. — Ő fog megszólítani!

— Ah persze! Angol leány sohasem sem szólit meg senkit!

— Fogadjunk! — kiáltotta Jani.

— Abá, már is elangolosodol... Tartom.

S fogadtunk, már nem tudom mibe.

Láttuk aztán, hogy a mi barátunk megszólított egy feltűnően elegáns urat, a kit valami nyugati hatalom követségéhez beosztott attasénak tartottuk volna, ha nincs szalvéta a karján. Láttuk, hogy a szöke missröl beszélt vele, s hogy átadott valamit neki, a mit az loppal megtekintett: Egy rézmetszett volt mely testvérek közt is megért őt forintot. Az elegáns ur valószínűleg metszeteket gyűjtött, mert Janihoz egyszerre csak nagyon barátságos lett s mely hajlongással köszönte meg neki, hogy a gyűjteményét gazdagította.

Jani aztán eltűnt s ehédig nem mutatkozott. A table d'hote-hoz hívó csöngetyűszó hozott csak össze bennünket vele. Bamulva láttuk akkor, hogy kicsipte magát, — a főpinczért kivéve, nem volt még egy ily előkelő alak az ebédnél. Felénk se nézett, mintha nem is tartoznék hozzáuk. Ott somfordált folyton az asztalfő körül, a hol a törzsvendégek ültek, míg bennünket az asztalvégen helyeztek el.

— Szerényebben, fiatalember! — kiál-

tottam feléje. — A ma érkezett vendégek lejjebb ülnek.

Felénk közeledett kissé zavartan így szólt:

— Megfogytok bocsátani... Ma nem ühethünk együtt...

— Ez nem járja... Árulás... Hül-lenség... Illojális... morogtuk.

De azért belenyugodtunk, hogy az asztal végén kell ülnünk, míg Jaoi az angol leány mellé telepedett azzal a biztossággal, melylyel a protekciós emberek szokták tehetőségesebbek elől meghalászni a zsiros hivatalokat.

Távol estünk az érdekes pártól, de azért megfigyeltük.

Jani helyet foglalt s a szomszédnője oly kevéssé vette észre, mint egy porszemel, mely a Groszlockner tetejére tévedt.

A levest szó élkül fogyasztották el.

Leves után Ellen — mi t. i. Kllennek nevezték el az angol lányt, bár meglehet, hogy Lucinek hívták — a vizes üveg után nyult. Jani is a palackhoz kapott s vizet töltött a miss poharába.

Az arcizma sem mozdult. Semmi sem árulta el rajta, hogy tudomást vett a szomszédja szolgálatkészségéről. De a mint meglátott egy pincért, így kiáltott rá:

— Glass of water, please!

Az a pohár, a melybe Jani töltött, nem is létezett számára s abból ivott, a melylyel a pincér szolgált neki.

Jani vörös lett, mint Beadekerje es sürin használta a selyemzsebkendőjét, hogy le-szárítsa homlokáról a verejtéket. A vinstól,

özvegy császárné állítólag csatlakozott Junglu követeléséhez, de Thuan herceg kijelentette, hogy neki mint a trónörökös atyjának kötelessége gyermeke örökségét megvédeni és ezt meg fogja tenni mind-náron. Kangji helyeselte Thuan hercegné a magatartását. — Mind a ketten kijelentették, hogy elvállalják a felelősséget azért, hogy Kína hadat üzenjen az idegeneknek. Erre kirontottak a tanácskozó teremből ezzel a kiáltással: Le az idegenekkel a mit csakhamar a többi hivatalnokok és a tatár város alsóbb rendű lakosai mind visszhangoztak.

Nemsokára azután fegyvert ragadtak, megfosztották a császárt és az özvegy császárnét a hatalom jelvényeitől és választásukra bizták, hogy méreggel vagy törrel akarnak-e meghalni. A császár állítólag a mérget választotta. Az özvegy császárnét kényszerítették, hogy kövesse a császár példáját, de a távirat feladásakor meg élt.

Egy orosz sereg pusztulása.

A Daily Expressnek jelentik Csifuból 5-iki kelettel, hogy semmi kétség nem lehet arra nézve, hogy az a 3000 oroszból álló hadoszlop, mely június 11-én elhagyta Tiencsint, hogy Pekingbe menjen, teljesen megsemmisült. 24 nap óta semmi hír sem érkezett erről a csapatról, s azt hiszik, hogy 30.000 kínai katonára, akik Lofuban vannak és Tiencsin felé készülnek előnyomulni megtámadta őket.

Tiencsin rettegése.

Az asszonyokat és a gyermekeket Tiencsinből Takuba vitzis, mihelyt veszedelem nélkül leketséges lesz. Tiencsin körül az elesett kínaiak ezerszámra hevernek szanaszét temetetlenül.

Tiencsin és Taku között temérdek holttest uszik a folyó színén. A tiencsini idegenek azt mondják, hogy életüket az oroszoknak köszönhatik, kiknek kisebb csapatai bizonyára megsemmisültek volna június 20-án, mikor a kínaiak az ostromlott csapatokat minden oldalról annyira szorongatták, hogy a legbátrabbak is lemondtak minden reményről. Jovák orosz ezredes elrendelte, hogy a csapatoknak egy nagyobb része kirohanta t intézzen a városból, hogy a polgári személyekkel Takuba juthasson. Négyszáz orosznak a városban kellett volna maradnia, hogy a várost megvédjék, az ellenség figyelmét magára vonja és legrosz-

szabb esetben feláldozza magát. Szerencsére jókor érkeztek az angol és amerikai csapatok, melyek az ellenséget meglepték s ezt a csapatot megmentették. Az eddig ismeretlen arzenálok fölfedezése bizonyosságot tesz azokról az óriási előkészületekről, melyeket a kínaiak a háborúra tettek. A Tiencsen városan kívül levő arzenálokban két millió lontserlingnél nagyobb értékű, legújabb mintájú fegyvert és lövészert pusztítottak el az európaiak.

Lázadás orosz területen.

A vezérkar a külügyminiszterium közvetítésével Niucsvangból jun. 23-iki kelettel a következő táviratot kapta: A mukdeni puskapor raktár felrobbanása alkalmával 50 ember pusztult el. A távirat hírdetményt bocsátott ki, melyben közzé teszi, hogy az esőzés miatt merdők lerombolták a kínai vasut hidjait. A boxereknek nincs részük a vasut elpusztításában. Az északon levő védőcsapatokból egy szotnyát a vasut mentén állítottak fel. Kétséges, hogyan viselkednek majd a katonák, ha kiüt a forradalom. A kínai vasuti munkások elhagyják a vasutat. A kínai kereskedők bezárják boltjaikat.

Pétervár, jul. 8.

Niedermöller tábornok ma este Transzkaukaziába utazott a hadügyminiszter rendkívüli felhatalmazásával, hogy átvegye a főparancsnokságot a Kelet-Szibériában levő csapatok fölött, amelyek a kínai határra mennek.

Istenítélet a Hortobágyon.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 9.

A hortobágyi sikipusztán tegnapelőtt végignyargalt a pusztító vihar. A négy napos rekkenő hőség után irtózatos zivatar rázta fel a pusztát csendjét. Megnyitak az eget csatornái, sifsteregtek a menykövek, örült erővel dühöngött a szél, szétkergetve csikóst, gulyást, ménessel gulyával egyetemben. A víz áradat elborította az óriási pusztát, tengert csinált a homokpusztaságból, mely elsöperte a gyenge karámokat, behatolt a fából készült nyári is-

tállókba, a pásztor hajlékokba, rontott s a széllel együtt tört, zuzott minpent.

Olyan napja volt e szombati nap a hortobágyi pusztának, a milyenre az az őszbecsavarodott viharedzett gulyás sem emlékezik, aki pedig pár évtized óta már állandó lakója a nagy birodalomnak. Rémülten várta ember állat egyaránt az istenítélet végét, senkiset sem tudta, vajjon a másodpercenként csapkodó villámok nem gyujtanak e fel minden házat, melybe a pusztáról odámknekült pásztornépség remegve huzódott meg. Pusztulást mutat az egész Hortobágy a vihar után. Haztetők, kficavart fák, döglött állatok fekszenek összevissza, a villámütéstől felgyujtott karámok romjai füstölögnek számtalan helyen, s vigasztalást csak az nyújt a pusztá lakóinak, hogy az isten különös kegyelméből emberéletben nem esett kar. Az elsőmoritó pusztulásról tudósítónk a következőket jelenti:

A vihar kezdete.

Négy napon keresztül rekkenő hőség ölte meg a hortobágyi pusztát. Tikkadtan lézengett napokon át ember, állat, nem nyujtott hűsítő helyet az akácok árnyéka sem mert leveleik szinte megfonnyadtak a nap perzselő tüztől. Négy napon át egy kőszeszellő sem lebegtette meg az akácok lombátorát, szenvedett a melegtől irtózatosan mindenki. Egy-egy öreg pásztor szóltanál vizsgálta, a láthatárt, s csak itatásnál szólalt meg egyik másik.

— Baj lesz még ebből a borzasztó nagy melegtől!

— Bizony az lesz, hagyta helybe mindenki.

Szombaton délután aztán beteljesedett a hortobágyi Falbok jóslata.

Fél öt óra körül Nádudvar felől hatalmas felhők közeledtek a pusztaságra. Pár perc alatt fekete lett az égboltozat, s tavoli zugás majd folytonos ézengés jelezte, hogy a Hortobágy felett fog kitörni. Zöldes sárga volt a

melylyel miss Ellen lehűtötte szomját, neki ugyancsak melege lett.

Kísérlete, ha vajjon tisztességes közeliés meg van-e engedve, teljes fiaskót csinált s minik — az igazat megvallva — egy csöppet sem sajnáltuk érte. Nemcsak azért, hogy irigyek voltunk rája, de azért is, mert a table d'hote-nál, meg a nőhódítás körül nincs barátság, nincs önzellenség. Ott mindenki maga szerelné a legjobb falatokat.

Jani elég folyékonyan beszélt angolul, de egy csöppet sem ismerte az angolokat, különben tudta volna, hogy nem ily módon szoktak beléjük kötni. Azért hát második kirohanásával sem járt jobban. Ellen kisasszonynak lecsuszott a szalvétája s Jani hihetetlen gyorsasággal csapott le rá, a feje csak egy pillanatig volt az asztal alatt s aztán megint megjelent az abrosz fölött, kipirultan. Kezében mint egy fehér béke zászló, az angol hölgy szalvétája, a melyet hódító mosolylyal tartott a szomszédnője felé. De hiába lógatta kezében a győzdelmi jelvényt, miss Ellen ebben a pillanatban vak volt, mint a szerelem maga s nem látott semmit, sem szalvétát, sem Janit. Ez pedig komikus alak lett. Mindenki ránézett s leste, mi lesz a kezében lengő fehérésséggel, a melyet Jani végre látván, hogy Anglia nem tart rá igényt, a saját ölében helyezte el. Így aztán az a table d'hoteloknál ritkaságos eset állott elő, hogy az egyik vendégnek két szalvétája is volt, a másiknak pedig egy sem. Mig csak Ellen kisasszony meg nem szólított egy pincért:

— Waiter! A table napkin, please!

Ez aztán felruházta őt egy egészen fris

asztalkendővel, melyet kecses főhajrással köszönt meg Jani szomszédnője.

... Az ebédnek vége lett, a nélkül, hogy elvezethettem volna fogadásomat.

Másnap Cortina d'Ampezzo felé indultunk s önfelédten gyönyörködtünk a rózsaszínű dolomitok szeszélyes formációiban. Egészen belemerültünk a világszép völgy csodás hatásaiba. Hallgattunk s úgy éreztük, mintha a szívünk körül is szép volna a vidék. Csak Jani nem nézett sem jobbra, sem balra. Számára nem létezett sem hegy, sem völgy, csak menyország és pokol. Mindig előre tekintett, mert a gondviselésnek egy szeszélye folytán alig tíz lépéssel előttünk haladt a szép fehér utna egy kényelmes kocsis s benne a szőke lady és társnője.

A hölgyek csak Schulterbachig mentek s mi folytattuk utunkat — Jani nélkül, a ki szintén Schulterbachban maradt.

Valamikor novemberben találkoztam vele Bpsten.

— Mire mentél az angol leánnyal? — kérdém.

— Semmire. Utána jártam mindenüvé s hámultam a szőke haját, meg a karcuságát. Neki úgy látszik, jól esett ez a csöndes hódolat, mert semmiképpen sem tiltakozott ellene.

— S megismerkedtél vele?

— Magam sem tudom... Egyszer a hegyek közé rándultak, ők ketten s én — mint rendesen — követtem őket. Meredek uton kaspuskodtak fölfelé. Elül a gerdedám, utána Ellen kisasszony, a nyomukban én... Egyszerre csak a leány megbölik egy kőben,

mely elvált a sziklától... A kő is, a leány is elvesztik az egyensúlyt. A kő a mélységbe borult. Ellen pedig a karjaimba. Egy percig arczomon éreztem a haját, egy pillanatig az ajkait is... Ha föl nem fogom, össze vissza sérül a cikk-czakkos sziklak között. Talán agyon is zuzná magát...

— Kár lett volna azért a gyönyörű teremlésért... Nos aztán?

— Aztán elmondtam angolul neki mennyire boldog vagyok, hogy megmenthettém a veszedelemtől.

— És ő?

— Ugy tett, mintha nem tudna angolul. Tarczájába nyult, kivett belőle egy ötöst, a kezembe nyomta s így szólott: »Köszönöm jó ember a szívésségét. Fogadjá fáradságáért e csekélységet.« Nem is vette tudomásul, hogy turista és uriember vagyok... Ugy tett, mintha valami jámbor Tyrolerral lett volna dolga.

— És te? persze lábaidhoz dobtad a pénzt!

— Hm... Regényekben így szokott történni, mert ott a hősnek mindig van lélekjeleneté... Nekem nem volt... Zavarba jöttem s az ötöst elfogadtam.

— Visszá kellene köldeni neki. Tudod az adresszát.

— Tudom. De nem kezdek többé vele. Aztán, ha vesszük, ő tartozott nekem ezzel az összeggel. Tulajdonképpen csak megtérítette azt az öt forintot, melylyel Töblachban a főpinczért is megvesztettem, hogy melléje ültessen. Szóval: Kvittek lettünk.

levegő, az első félóránban nem hullott eső, csak a port kavarta fel az irtózatos szélvész. D ennek azután olyan ereje volt, hogy a gyenge ember remegve várta, mi lesz most már a vég.

Egyszerre irtózatos dördülés hallatszott. A villám beleütött a csárda előtti nagy akáczfába. A másik pillanatban pedig belekapaszkodott a szél a csárda fedelébe, s mint könnyű pejhet dobta vagy kétszáz méterre el. Hasonló sorsa lett a nagy fedelel színek is, hol már annyi vigasság, zeneszó verte fel a pusztát. A szél megkapta azt is, tetejét félig leseperte. Ezer meg ezer zindely repült a levegőben, közben közben egy-egy nagyobb tetőrészt is felkapott a vihar, s vitte-vitte jó 8-900 lépésre, míg aztán hatalmas erővel lecsapta.

Az istenítélet.

Fél hat óra körül tört ki elementáris erővel a vihar az egész pusztán. Gulyák, ménesek szélszörva nyargáltak czeltalanul, nem volt hatalom, mely össze tudta volna őket tartani. A vihar most már kikezdte a nyári ménesek istállót is. A Tornyai dombnál, a Rudas halomnál mint valami gyenge száraz ágat, ragad tamagával a ménes istálló tetejét. A juh nyíró hodály egy részét teljesen megsemmisítette. Mátán a biztos lakás mellett állott egy hatalmas százados akácza. Mint gyenge pelyhet úgy kapta fel a vihar s csavarta ki tövestől.

A csárda melletti akáczos erdőből egy fát sem hagyott épen. Java részét kicsavarta, a többit pedig derékban törte ketté. A Hortobágyot ketté hasító vasut oszlopai pár perc múlva kitépve heverték egymás mellett. A vasuti raktár és órház teteje leszakítva repültek több száz lépésre. A pusztán lévő kutagások rövidesen kidöntve heverték.

A hortobágyi vendéglős ekhós szekere a csárda mellett állott. — Ezt is mint valami szalmaszálat, felkapta a vihar s 15-20 méter távolságban csapta le szeszörve.

Hogy mily óriási ereje volt a szélvésznek, az bizonyítja legjobban, hogy a hortobágyi köhid erős téglából rakott jobb oldalát körülbelül másfél méter nyiszaléssággal a mélységbe döntötte.

Villám villám után csapott le. Mátánál a nyirfákba csapott le, melyek aztán még a vihar után is büzös füsttel égtek.

Rudashalomnál egy 15-16 éves bojtár gyereket felkapott a szél s a levegőben megforgatva csapta le. Szegény fiu az ijedségtől majdnem szörnyet halt. Egy másik bojtárt, Kovács Mihályt a vízárdat kapott el s Kiss Ferencz fényképész, kit szintén a hid környékén kapott a zivatar, mentette meg.

A Mátá körül a vihar után 120 liba feküdt dögölve. Száz meg száz nyulat ölt meg a víz és a vihar. Ezeket a szegény állatokat különben még a vihar után is kézzel lehetett fogni.

Legrosszabbul jártak azok a falusi emberek, kik a Hortobágyon keresztül igyekeztek haza. Kötésig állottok órák hosszáig a vízben. A szél arcukba csapkodta a törmelékeket s igen sokat súlyosan megsebesített.

Késő este ért véget az istenítélet. Ekkor mertek kimenni a pusztára a gulyások, csikósok, s egész éjjelt a szétriadt ménesek, gulyák összebajtásával töltötték el.

Vasárnap reggel már ismét verőfényes a p mosolygott a pusztára. Hanem a verő-

fény nem csalt vidámságot az emberi arcokra. Szomoruan nezte mindenki a pusztulást, a romok halmazát. Oda lett az a kis termés, a mit a Hortobágy felszántott földje hozott. A buza keresztteknek hirtelen hamva sem volt, azokat is, mint a szénakazalokat szétbordta a romboló vihar.

A kár meghaladja a tízezer forintot.

HIREK.

A szülőföld.

Mondhatlan vágy kél neha bennem: Élni zöld erdős nagy hegyekben; Oly messze visz tőled az álom Én vadvirágos rónaságom! . . .

Azok a büszke sziklabérczek, Olyan könnyen szvembe férnek; Ugy erzem, jobb köztük dalolni S titkos jövőről álmodozni.

Ugy erzem, édesb lenne ottan Bolyongni mélységes vadonban, Hol beborít a lombok árnya, Nem égető a nap sugára.

Ugy erzem, hit tűzében égve Könnyebben száll imám az égbe, Hisz feltörő hegyszom mutatják Magasztaló fohászom utját! . . .

— De mintha lelkem vádja volna: Megzundul ekkor egy-egy nóta. Szomorú, szép, amilyet nékem Anyám dalolt még régen, régen . . .

És — én nem tudom honnan támad? — Elfog valami méia bánat, S oly ridegek azok a bércek Elhagyottság, mit köztük érzek.

S ezer emléken andalogva A szívem újra azt dobogja, Hogy nincs nálad szebb a világon Én vadvirágos rónaságom! . . .

Gulyás József.

A városi nyomda ügyéhez.

Lapunk szombati számában hirt adtunk a városi közgyűlés azon határozatáról, melylyel hozzájárult a városi tanácsnak a nyomda kibővítésére vonatkozó javaslatához. Ez a határozat annak a csekély érdeklődésnek a következménye, melyet a városi képviselő urak e tárgy iránt tanúsítottak; s pártunk tagjai lézen való megjelenésben; többek közt lapunk szerkesztőjét is Budapestre szolgáltatták halasztathatatlann ügyei. A határozat ellen — mint értesülünk — fellebbezés készül. Ugyane tárgyban Dr Kola János orsz. képviselő ur, kinek közgyűlés felszólalását lapunk szombati czikkje bíralat tárgyává tette, — következő hélyre íg az a z i t á s » közlésére kérte föl szerkesztőségünket:

Tisztelt barátom!

Légy kegyes a következő rövid helyreigazítást czéző soraimnak becses lapodban helyt adni:

A Debreczen- te nap (130.) számában helytelenül közli a városi nyomda berendezésére vonatkozólag tett közgyűlési felszólalásomat.

Azok, kik a tanács, meg a jog és pénzügyi bizottság javaslata ellen harcoltak, azt mondták, tartuk fen ezt az 500 esztendő nyomdát, de csak arra a célra (utóbb ezt így próbálták formulázni »első sorban arra a célra«), hogy azzal a város maga hazi szükségére, egyházi és iskolai használatra, a szoltárnak stereotyp kiadására, meg a szokott »ingyen« munkákra szolgáló nyomtatványokat előállíthassa, a többi — magán — nyomdatulajdonosoknak pedig concurrenciát ne csináljon.

Erre tettem én ezt a rövid észrevételt:

vagy kell az a nyomda, vagy nem kell, ha kell, úgy nem mellőzhető, hogy a kívánt 30,000 korona befektetés-el f. iszereljük: a másik kérdés ez: h á z i n y o m d a t akarunk-e? ez esetben ama 30,000 korona befektetést, meg a további fenntartási és ö-szes költséget községi pórádóval leszünk kénytelenek fedezni; vagy á z l e t e t akarunk? ez esetben értelmetlen dolog arról beszélni, hogy ez a többi magán nyomdatulajdonosoknak concurr ntiát ne csinálhasson.

Mindenki láthatja, hogy ebben a rövid észrevételben egyes polgárok elnyomására szolgáló durva kijelentések nincsenek.

Ez az ügy tisztán városunk házi ügye, helytelen logika tehát az állítani, hogy én ehhez mint országgyűlési képviselő szólottam; multamra való egyszerű utalással jogos önértettel utasíthatom vissza, hogy én a halomnak parancsára való támogatását megszoktam, stb. e részben egészen nyugodtan bizhatom magamat polgartársaim ítélő-tére.

Debreczen, 1900. július 8-án,

Öszintén tisztelő hived,
Kola János.

Eddig terjed K o l a János dr. órsz. képviselő ur helyreigazítást czéző s apunk íelölős szerkesztőjéhez intézett levele.

A levél helyreigazítást czéző, de tulajdonképen csak megerősíti a képviselő ur felszólalásáról, lapunk szombati számában irt tudósítást.

Mert hogyan hozta szombati tudósításunk a képviselő ur szavait?

. . . » m e r t k ü l ö n ö s d o l o g a z t k ö v e t e l n i , h o g y a v á r o s t ö r ö d j é k a m á g á n v á l l a l a t o k k a l l . «

Es mit mond Kola ur mai nyilatkozatában?

. . . » értelmetlen dolog arról beszélni, hogy ez, — t. i., a városi nyomda, — a többi magán nyomdatulajdonosoknak concurrenciát ne csinálhasson.«

A ki tudja azt, hogy Kola János ur itt a negyvennégy millió frt vagyonnal rendelkező várost tartja jogos konkurrensnek, az alig tengődő magánvállalatokkal szemben, az teljes mértékben osztja még az ilyen helyreigazítást czéző levél után is ama nézetünket, hogy Kola ur kijelentése rendkívül kiemelelen támadás a nyomdai kis-ipar ellen; s melynek s általában városunk iparosai jólétének támogatását pedig méltán elvárnánk városunk egyik képviselőjétől.

* **Kossuth Lajos Tivadar üdvözlöte Tóth András**hoz. T ó t h András a mi zseniális szobrászunk egymásután kapja az elismerő és dicsőítő nyilatkozatokat azért a szép alkotásért, melylyel nem sokára Nagy-Kőrös városa fog dicsekedni. Kossuth Lajos szobrát értjük ez alatt, melyet október havában fognak Nagy-Kőrös főterén ünnepélyesen leleplezni. Lapunkban már közöltük K o s s u t h Ferencznek, pártunk vezérének elismerő levelét, most pedig közreadjuk azokat az elismerő sorokat, melyeket Kossuth Lajos Tivadar irt Milánóból a művésznek.

A levél a következő:

Milánó 28 Junius 1900.

Igen tisztelt uram.

Bocsánatot kérek, hogy gyakori távol létem miatt csak most felelek folyó hó 3-ikáról kelt levelére. Mindenek előtt fogadja hálás köszönetemet, hogy rólam megemlékezni méltóztatott.

A nagy-kőrösi szobor mintája minden esetre kitünő művészre vall; fogadja elért sikerért őszinte üdvözlötemet.

Óhajtom, hogy Nagy-kőrös hazafias példáját mentől több város kövesse; mert ama szobor az önzetlen hazafiságra fogja buzdítani mindazokat, kik vissza emlékeznek a mult idők küzdelmére és szívükben táplálnak réményt a jövődre.

Fogadja igen tisztelt Uram kiváló tiszteletem nyilatkozatát.

Kossuth Lajos Tivadar.

A legnagyobb örömnöknek adunk kifejezést az érdem igaz elismerése felett. Jól esik látunk, hogy a mi lelkesművésznök lassanként mégis megkapja azt a mit már oly régen megérdemelt, az elismerést és méltánylást. Munkakedvét, kitartását ez mindenestre fokozni fogja.

* Vizsgálat a mentelepen. Gyarmata táy Durman Aotal altábornagy a tegnapi esti gyorsvonattal városunkba érkezett. Az altábornagy a debreczeni állami mentelepet vizsgálja meg.

* Villámcsapás H.-Böszörményben. — H.-Böszörményből írják: A rekkendő hőség után, mely napok óta fonnyasztotta a növényzetet, eltikasztott embert és állatot f. hó 5-én d. u. két óratáiban erős zivatar vonult el városunk felett. A nyugot-északi irányban össze gyülekezett sötét loma felhők sűrű villámcsapás és menydörgés között szakadó záporral omlesztották alá az üdítő esőcseppeket. Az eső zubogva hullott alá, midőn erős villámcsapás szelét keresztül a délnyugati égboltozatot az ezt követő erős csattanás után az eső-zubogó hangja közé, negy öt perc múlva, a vész harangok zugása vegyült. A lecsapott villám özvegy K a t h i Andrással szűrő utcza lakos hazát gyújtotta meg, a kemény feloldalat leszakítva pillanat alatt az egész tetőzetet lángba borította. E közben erős szél támadt fel, mely mezsze hordta a tüzes zsaratnokokat, de az esőtől árnedvesült tetőzetek ellene állottak a tűz továbbterjedésének. — A villámütött épületet azonban megmenteni nem lehetett, hiába esett javában az eső, hiába fáradozott a tűzoltóság a tűz elfolytásán, néhány perc alatt az egész épület tetőzete leégett. Jó szerencse azonban, hogy a gyújtogató villám ember életben kárt nem tehetett.

* Hajdúvármegye állategészségügye. Hajdúvármegye területén az elmúlt héten a következő állapotbetegségek fordultak elő: Lép-fene: Hajdu-Nánás v. 2. u. Rühkor: nádudvari j. Földes 1 u., Kaba 1 u., Szováth 2. u. Sertésorbáncz: balmazújvárosi j. Balmaz-Ujváros 1 m., Csege 1 u. Hajdu-Nánás v. 1. u., Sertésvész: balmazújvárosi j. Balmaz-Ujváros 1. t. Csege 1. p. Hajdu-Vámos-Péres 1 u. nádudvari j. Földes 15 u., Nádudvar 1 t., Püsdök-Ladány 1 u., Hajdu-Böszörmény v. 1. u. Hajdu-Nánás v. 2. u.,

* Debreczeni diák gyalogutja. — Erdei Károly a debreczeni főgymnasium VIII-ik osztályának növendéke, mint már megírtuk, harmadmagával elindult gyalog Párisba. A derék magyar diák már Ausztriában jár, innen írt hozzánk levelet, melyből közöljük a következő részt.

Itt Ausztriában sincs rossz dolgunk! A bécsi lapok közzé tették utazásunkat s most már egész utunkban azt mondják, a hol megyünk megen sie nach Paris. Ezzel ugyan nem sokat érünk, de hát azért mégis jól esik az a tudat, hogy ők is tudják!

Hiába! Külföldön érezzük leginkább, hogy magyarok vagyunk! Ámbár a legtöbben olasznak néznek vagy szalmakalapommal s cifra botommal, sőt akadnak olyanok, a kik buroknak tartanak! Természetes, hogy ezeket rögtön fölvilágosítjuk, hogy nem vagyunk se olaszok, se burok, (sokáig éjjenek) hanem magyarok, még pedig Debreczenből a debreczeni híres collegiumból!

A nép különben barátságos! Lóhus, sör bőven van, csak hozzá kell szokni! A vidék szép s kedvel utazunk s csak az a baj,

hogy a bugyelláris napról napra sorvid a jó hegyi levegő dacára is s féltendő hogy előbb-utóbb végelegyengül-be esik! no meg aztán, hogy az a német nyelv olyan furcsa nyelv; már t. i. a debreczeni diáknak.

De majd csak keresztül megyünk ezen a vidéken is, ha megsegít bennünket, a ki vezérli az utlan bujdosónak nyomát!

Ezzel levelem bezárom

Kelt Kremsmünster 1900. júl. 5.

maradok tisztelt

Erdei Károly.

* Csendélet a Csapókerthben. Szerencsi János tegnap délután négy óra tájban a háza előtt üldögélt s pipaszó mellett bámulta a járó keletet. Ezen az uton haladt el Mircsák István bűd-szent mihályi lakos István es Pál fiával. A bortól meglehetősen elazva egymást támogatva ballagtak, jobbra-balra dülöngöztek s szelibe-hosszaba méregettek az utat. Természetes, hogy így feltétlenül belekötöttek a csendesen üldögélő Szerencsi Janosba. A causus-bellilmege volt, nem is tanakodtak sokáig, hanem megrohanták egymást. A harcsi kiátásó ra sokan összegyűltek a Csapókerthi lakosok közül és siettek Szerecsi védelmére, kit a három vidéki már a földre tepert, — A három vidéki most újabb ellenségei ellen fordult s kezdetét vette az elkekeredett harcz milyet még a Csapókerth nem látott soha. Az általános harcz hevében előkerültek a fegyverek is: a botok és kések. Többen menekültek véresen a csataterről, csak a három vidéki állt meg rendületlenül. Már egy óráig tartott a harcz mikor az Árpádterről megékezték a rendőrök. Bizony ideje volt, hogy a felbőszült tömeg a három vidékit ugyancsak szorongatta. A rendőrök közbelépése vetett véget a verekezésnek, kik a három vidékit megköltözve kísérték a központra. Az uton sok bámolója akadt a három véres slaknak. A központon Mircsák Istvánt letartóztatták, két fiát pedig mivel súlyos sérüléseket szenvedtek a kórházba szállították.

* Tüntetés és a tisztí kardbojt. A debreczeni honvédezedparancsnokság becsületbiróságának ítéletéről értesül egy fővárosi lap, melyet a becsületbiróság még egy az obstrukció idejében tüntetés miatt megbírságot tartalékos honvédhadnagy ügyében hozott. — Az illető lap tudósítása a következőleg hangzik:

Az obstrukció idején rendezett utcza tüntetéseknek egy utójátéka t-gnap-lott játszódtott le a debreczeni honvédezedes parancsnokságánál. Egy tartalékos honvédhadnagy, egyetemi hallgató a képviselőház előtt válami szóváltás következtében néhány órára a rendőrségre került, — a hol két forint a büntetésépen lefizetése után szabadon bocsátották. Az iratokat attetitek a katonasághoz s a debreczeni honvéd ezred parancsnokság tisztí becsületbiróság elé allította. Itt rövid tárgyalás után megfosztották tisztí rangjától, azzal az indoklással, hogy a tartalékos tiszt nemcsak hogy ellene nem s egühe a rendőrségnek, hanem ezt támogatni köteles.

* Angelotti Vilmos orfeuma. A Bika szállodában minden este nagy közönség gyönyörködik Angelotti Vilmos társulatának előadásában. A derék igazgató meg is érdemli a pártfogást; mert magyar társulata messze fellette az azoknak az orfeum truppoknak, melyeket a magyar közönség kénytelen ismerni. Mostani tagjai közül kiválik első sorban az igazgatóné Angelotti Vilmosné, kit mint kiváló énekesnőt rég ismer közönségünk. Vonzereje a társulatnak most Jászai Mimi, kiről már megemlékeztünk. Ma este a Bajazzókból fog énekelni. Gondor Auréli a kanász most is nagy tetszés mellett éneklí jóízű paraszt nótáit. Zajosan tapsolják Rolandot is, ki új kupléival s ügyes tréfiával már rég megszerette magát. Tegnap-lott óta játszanak a zenebohócok is, nagy tetszés mellett. Ügyes komikus Bodrogi Józsi is. Szóval a közönség sok szórakozást talál, ha meglátogatja Angelotti orfeumát.

* Öngyilkosság a betegágy előtt. Megrázó jelenet játszódtott le a napokban a párisi Bichat-kórházban. Három hónap előtt

egy tádóvész asszonyt hoztak a kórházba, két kis gyermek, a kik közül az egyik öt, a másik pedig három éves, otthon maradt az apával. Az apa azonban szenvedélyes iszacos volt, a ki most, hogy felesége nem tarthatta vissza, egészen neki adta magát az italoak. Minden penzet a palinkamérésben hagyta, mikor pedig iszacosága miatt elveszítette állását, egymásután eladta a mi csekély bu-tor és ruháemű volt a lakásban, hogy a korcsmában dőzsölhesen. A két gyermekkel egyáltalában nem gondolt és a szdgény kis-csikék bizonyára éhen haltak volna, ha könyörületes emberek meg nem könyörülnek rajtuk. A dolog végre is fölebe jutott a beteg asszonynak, a ki ös-szeszedve utolsó erejét, s lev let irt ferjen-k, hogy a gyermekkel együtt lat gassa meg őt a kórházban. A férj el is ment es mikor felesége s z e m r e h á n y á - o k a t t e t t n e k i életmódjáért, — annyira ellágyult, hogy ezzel a kiálással: „Igaz-d van l⁴ Nyomorult vagyok és nem érdemlem meg, hogy éljek” — előrántotta revolverét és melott válaki megakadályozhatta volna, melbe lőtte magát. A lövés oly jól talált, hogy pár perc múlva meg is halt. A szerencsétlen gyermekeket árvaházba vittek.

* Az olasz buja. Romanini Józsefet a kegyetlen sors ugyancsak távol vetette hazájától. A Földközi tenger gyöngyén, a szép Szicilia szigetén, Palermóban pillantotta meg a szülőföldje felett örökké moso ygó kék eget. Szicilia, ez az Istentől bőven megáldott sziget nem volt képes eltartani fiát, így került ő el hazájából, ide Debreczenbe. A sors itt sem kedvezett neki; napokon át telenül járt-kelt az utcákon, ert munkát sehol sem kapott. Elhatározta, hogy kivégzi magát. Tegnap a megyeház előtt elkialtotta magát: Megmergeztem magam. Elővettem egy zsiros szóda-val telt üveget, ajkához emeltem. Ezt látva a 33. sz. rendőr, odaugrott s kezéből kiragadta az üveget. Romanini, ki így csak keveset ihatott a méregből, önként követte a rendőrt. A közpon-ton letartóztatták, holnap pedig hazájába loják toloncolni.

* Táncztanítás a szünidőben. Folyó évi július hó 9-én hétfőn saját termemben egy óra terjedő tánczfolyamot nyitok. Órakeretek kezdőknek és haladóknak naponta 5 órá-tól 7-ig. Kivánatra magan órák adását is elfogadom. A midőn erről a n. é. közönséget értesíteni batorokodom, tisztelettel kérem azon mélyen tisztelt szülőket, kik gyermekeiket a szünidőben óhajtk taníttatni, sziveskedjenek azt velem mielőbb közölni. Beiratásokat elfogadok bármely időben lakásomon Péterfia u. 2. sz. mély tisztelettel Alföldy Károly okl. táncztanító.

* A Corsó kávéházban ma este Kiss Béla zenekara által zeneestély tartatik.

* A ki olcsón akar venni bőrből pénz, sziva és dohány tarczát, sakk, dominó, sétabot valódi ezüst és efenfaból, dohányzó készleteket, esernyő önműködő zarral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, tajtek pipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban Sch w a r t z Dániel dohányzó eszköz különlegességi üzleében a Bika alatt.

Megszűnt a hirdetésbélyeg.

— A legolcsóbb hirdetési mód az apróhirdetés. —

Július elsejétől kezdve — mint azt már jeleztük — egy régi igazságtalan adózás szűnt meg, a forgalom súlyos bilincsek alól szabadult fel.

— Eltörölték a hirdetési bélyeget. —

Ez újítás felett nem lehet könnyen napirendre térni.

Fontos dolog ez, hiszen ezáltal új és egészséges áramlat fogja felfrissíteni ipari és kereskedelmi forgalmunkat.

Csak a közönséget akarja szolgálni, elvéhez híven kielégíteni a „Debr. czen” kiadóhivatala, midőn máttól kezdve megnyitja az

Apróhirdetések

rovatát.

A kinek akármilyen elképzelhető vásárolni, beszerezni valója van, a ki minden elképzelhetőre vevőt keres, a ki ismeretséget, alkalmazást, munkát keres, azt lapunk apróhirdetési útján a legkönnyebben teheti.

Lapunk Hajdumegyében rendkívül elvan terjedve, így nemcsak helybeli, de a vidéki közönségnek is figyelmébe ajánljuk, hogy legcélszerűbb, ha apróhirdetéseit a „Debr. czen”-ben teszi közzé.

Az apróhirdetés ára 10 szóig 40 fillér. Azontúl minden szó 2 fillér, a vastag betűs szó 4 fillér. Legkisebb hirdetés ára 40 fillér.

Az apróhirdetések rovatát megnyitottuk.

A ki szerény anyagi helyzete, vagy a keresett vagy kínált áru csekély értéke miatt nem hirdettetett ez ideig s így természetesen háttérbe szorult, most minden megerősítés nélkül, biztos eredményre való kilátással veheti ki részét az apró hirdetésekből.

Ez a rovat a világ piacza!

IRODALOM.

A **Huszadik Század** című, dr. Gratz Gusztáv által szerkesztett társadalomtudományi havi szemle második kötetének első száma most hagyta el a sajtót. Közleményeinek sorát ezúttal Bouglé montpellier-i tanár egy beces csikke nyitja meg, mely az élettani sociologia és a kasztok uraltatás cím alatt tárgyalja a sociologianak vonatkozásait a demokratikus ésjaristokratikus eszmékhez. Dr. Vizaknai Antal a mult hóban közzétett új magyar népmozgalmi statisztikával foglalkozik s társadalmi szempontokból fejti ki annak tanulságait, dr. Moscovitz Iván pedig a közigazgatási reform egyes fontos részleteit tárgyalja. Nagy érdeklődéssel várjuk dr. Wildner Ödön beces tanulmányát Ibsen Henrikéről. Ezúttal a tanulmányból csak az első rész jelent meg, mely Ibsen költői fejlődésének első stádiumát tárgyalja, de már a közlemény alapján is érdeklődéssel tekintünk folytatása elebe. G u t t e n b e r g Pál a népkönyvtárakról mond el sok megiszivlelendő dolgot. A szemlek rovatában kisebb közleményeket találunk a községi közigazgatási tanfolyamokról, Kovács, Pikler, Somló, Titchener, Dökus, Wiener és Vámbéry könyveiről stb. A szám ára 1 kor. 50 fillér.

Nyuli és Nyúzi.

Irtá: **Gondy Károly.**

Nyúzi a Nyúli vagyonához addig nyulált, míg nulla lett a vége. A nullával Nyulinak türelem hurja megpattant és a végtelenben elnyújtott nyuzásnak, véget nyújtóztatásával. E nem mindennapi dramában váratlan végítéssel a gyilkost teljesen felmentették. Nem Istennél, de embereknél a kegyelem! Igazságosan is lehet gyilkolni; nem csak itélni. És miért ne, ha a haditörvény is azt tanítja? Garibaldi gyilkosát rögtön felmentette a haditörvényesek; egy napig sem volt vizsgálati fogságban. Hiszen régente is halállal büntették a házasságtörőt! A török most is nyomban leszurhatja a hűtlen nejét vagy csábitóját. Pedig a polgárius töröknek sok a felesége; nem az e g y e t l e n b e n s iratja mindenét, mint a kivénült, tehetetlen európai, kinek még az az „egy” is sok.

No erre azt mondják, hogy: „ázsiai állapotok” usjunk még a bigamia is szörnyű bűn kivált a csalatot nő szemében: hogy is lehet férfinak, két élő lénynek hűséget esküdni az egy élő Isten oltára előtt? És ez addig lesz a férfiak büne, míg a nő nem kéri meg az érte annyit munkáló kezét. A női emancipáció csak a szokással nyerne befejezést. A férfiak nem volna akkor oka a feltélenkedésre, ha egyszer a nő választott; ha a női választás a bálon kívül érénybe lépne. Művelt népek tündér rabszolgái mikor lesztek már szabadok?

Elvégre a kétnejűség viszonyítva a Koran szentesített törvényeihez, csak esküszegés, mert a házasságtörés még az egynejűséggel sincs biztosítva. Hogy végre a török szive győzi szere emmel megnyugtani hölgy koszoruját, az csak a mi fajunk szőgyene, mely az „egyben” is kórtárogdik. Lesz még idő, midőn az állam, a faj degenerációja miatt, e monoton monogamian változatlan lesz kénytelen. Egy szal hegeőü vagy tambura még nem muzsikál. Lassan, lassan be e kell török(kód)niük a török bandaba, ha még valaha proféta zászló akarunk kibontani.

A katonai törvény a mily könnyedén tul néz a szerelmi kalandoron, ép oly szigorú a tolvajok elleneben, mert utoljára is a katona vagyonunk fővédője. Jaj annak, ki igazolás nélkül megközelíti a kirendelt őrt!

Nyuli mint katonaviselt, felháborodásában fegyverbe nyult, ezzel felelt a támadásra. Nem volt nyuszivü, nyuzsi; volt bátorsága az őt minden vagyonából kiforgató nyuzóját forgópisztolyal lepuffantani. Ha van revolver zsurnalis, miért nem maradt volna revolver legionista? A fegyver már csak inkább katona kézbe való! a ludtoll piszok egy karabély, hát még benne a kákabél?!

Mihez is nyult volna az öreg Nyuli? ki ad öreg embernek munkát, ha már a jó Isten is nyugalomba tette? A pusztá igazsággal, a száraz égő manával nem igen nyujtjuk az életet. Keserü kenyér még maga a keserve sen megfizetett igazságszolgáltatás, hát még tiszta manából élni: keveset hoz a nyujtó dezzkára! Gyönyörű két teremtes Fortuna és Justitia isten asszony, de mit ér ha vakok, és a csalfa repülve tánczol, míg a higgadt, a nehéz sorompótól meg nem közelíthető?!

Az állam, mind a két isten asszony idült baján segitendő Fortunát lekötötte az osztály-sorsjátékkal; és Justitia szemérol leoldotta a köteleket: most lát, sőt farkas szemet néz a döntő Curiával. Ha most a regnum-fundamentum-on csorbát éjtenek, az még nem nagy hiba, megall a talpán Justitia, ha ugyan néha most is mint a madár fejét szárnya alá csapva alva jár.

Az Igazság (nagy betűvel irom, mert az, az egynél is kevesebb) jobb válláról a jog fehér köpenyegé szép redőkben alá hull. A test véde van, de a lélek, az ige hol rejlik? Az esküdtek szivében, ók mondják ki a verdiktet a vádlottra.

A vérfoltól nem kell megijedni, a vérhez szoktatják magukat a fejedelmek, mert a sok aludtverben van a győzelem garanciája. Ezt ne is tessék czafolni, hiszen a történelemnek leghitelesebb bizonsága. Sokszor kell a testen eret vágni, hogy férhessen jobban a lélek: ez csak tisztulás, miben Justitia csak épül, szépiül.

Vádlók szóljatok! Talán jobb lett volna, ha a kifosetott homlokának szegezi a fegyvert és a fosztogató büntetlenül tovább üzi hazard játékát? Legyen öngyilkos, mert már nincsen senki, ki vagyonát visszaszerezze többé, ki most már ingyen keresné vesztett ügyének végfonalát? Két varju talán még veszedelmes a koldusra, kit a sors már is két szemére megvakított!

Mit érdemel tehát az ügyrontó, ki legszentebb kötelességzetéből kivétkőztetve lelketlenül törvényt törvénytelapost?

— Halált, négyszeres halált, akasztófát. Hiszen nem a Doctor Juris méltóságát, sem a juris prudentia fenségét sértette tettével a deikkvens Nyuli: csak a fosztogató mesterség folytatásában akasztotta meg Nyuzit.

Tessék máskor tisztességesebben dölközödni, mert ha Justitia asszony így szennyesen jár, nem csoda, ha a rendőr nem sokra becsüli, és könnyen a dutyiba kíséri.

Ez az esküdt szerény nézete. Curia! te pedig mint a törvényes itéletek fő kuratora, hallgass a közvadló hivatalból emelt megfélebező-ére. Itélj mint polgári testület, mert csak így áll fenn az esküdiszéki becsüet.

Ami az idegeket csillapítja.

Hercz Bernát ur Turapatáról (Liptó Tepla) levélben jelenti nekünk idegbetegségének gyógyulását, mely hosszú szenvedések után következett be.

— Na, von boldog vagyok, írja, hogy a Dr. Williams fele Pink-pillak, melyek dicséretelői gyakran hallottam, idegbetegségeken kiünő szernek bizonyultak. Fogadja hálas köszönetemet.

Az idegek túlfeszültsége nagyon gyakori fájdalmat, s gyakran komoly zavarokat okoz. Az idegrendszer a test különböző szerveivel benső összeköttetésben van, arra a mozgást átviszi és ott az érzés jelenségét okozza. Ezért ha az idegközpont beteg azt mondhatjuk, hogy az egész szervezet beteg. Azok kik ily bajban szenvednek, mozdulataiknál kellemetlen érzést sőt fájdalmat éreznek. E betegek legtöbbit migrén bantja, látásuk, hallásuk zavart, ykori szivgobogásuk van és a vérkeringés rendetlen. Ha alszanak, lidércyomás zavarja őket étvágyuk eltűnik, erejük csökken s komoly rendellenések alhatnak be.

Az idegek gyöngülése, a vér szegénysége, ezek e baj eredményei; hatni az idegekre, helyreállítani a vért, ez az orvosság. A leghatásosabb és leghiresebb orvosok által legjobban ajánlott gyógyszer a világon a Pink-pillak neve alatt jól ismert. Csudálatos eredményeket mutattak fel emcsak idegbetegségeknél, hanem vérszegénységénél, sárgaságnál, gyomor- és bélbajnál, reumánál és általános gyöngeségénél.

Kapható minden gyógyszertárban, valamint a magyarországi főraktarban, **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest, Királyutca 12.** Doboza 1 frt. 75 krért, vagy 6 doboz 9 frtért.

KÖZGAZDASÁG.

A termés. A földmivelési miniszter teszi közzé a vetések állásáról és a gazdasági állapotokról szóló hivatalos jelentést. Ez a jelentés ama tudósítások alapján készült a melyek június 30-ig a minisztériumba érkeztek.

A hivatalos jelentés alapján június hónap utolsó harmadában vihárral parosult zivataros időjárás több ízben volt, sőt helyenkint kisebb nagyobb mértékű záporos és jégeső is, mindazáltal észrevehető nagy kárt sehol sem okozott. Az ipó különben a növényzetre általában kedvező és főleg a gabonaművek érlelését elenyősen előmozdítja. A vihar a vetéseket néhol összekuszálta és megdöntötte, nagyobb kárt azonban nem jelentenek. Általában az idén a gabonavetések között jóval kevesebb a dölt vetés, mint tavaly. Ez okozta és idézte elő különben azt a kedvező fordulatot is, hogy a rozsda kevesebb kárt okozhatott, és ennek folytán a kalaszképződés is a varakozásnak többnyire megfelelt.

Az ország és a városi buzavetések területét az 1895-i országos statisztikai felvételek 5,516,000 katasztrális holdra teszik. A folyó evre tehát ugyanilyen kiterjedésűnek vehető a bevetett terület. A gazdasági tudósítók a buza kielégítő kalasz- és szemfejlődéséből következik, hogy az idén közepes termés lesz. Az őszi buza termésben a rozsda kevés kárt okozott, bár az ország némely vidékén még panaszoknak a terjedése miatt. Az őszi kár is jelentéktelen; egyedül fergek, illetve a hesszeni legyek miatt van sok panasz ugy az alföldön, mint a duna jobb partján, és néhol

még az erdélyi részeken is. A várható termés, ha a rekkenő hőség a remélt eredményt nem csökkenti, — a múlt évi eredménynél valamivel kisebb lesz ugyan, mindazáltal a közepes atlagnak meg fog felelni, amennyiben a gazdasági tudósítók jelentései alapján országos átlagban és katasztrális holdanként 6,5—7 métermázsára becsülik az idei termést. A múlt évben termelt katasztrális holdanként és országos átlagban 7 métermázsra. Így tehát az összesen remélhető eredmény lenne a folyó évre nézve 37,4 millió métermázsra, föltéve természetesen hogy a bevetett terület nem változott és az idén is 5,51 millió katasztrális hold. Tavaly 38,45 millió métermázsra termelt.

Az őszirózsás kőtszere is nagyobbára már érett úgy az Alföldön mint a Dunántul és részben az ország más vidékein is, kivéve a hegyi részeket. Az aratás folyamatban van. A jól fejlődött kalászosokban — ez a tulnyomó rész — a szemek sokkal nagyobbak és bizonyára súlyosabbak is, úgy hogy a rozstermés minőségre nagyobbára kielégítő és jó lesz.

Mennyiségre nézve azonban a termés jóval alul marad a múlt évi eredményen. — Mert a bevetett rozsterületből a tél, illetve a tavasz folyamán sokat kiszántottak. Az 1895. felvételek alapján a rozsszal és kétszeressel bevetett terület volt 1,841.000 kat. hold; — így föltéve, hogy az idén ugyanannyira becsülhető a bevetett terület, akkor a gazdasági tudósítók beérkezett jelentései szerint kat. holdanként és országos átlagban remélhető mintegy 5,70 métermázsra, vagyis számban a múlt évvel, jóval kisebb a remélt termési átlag. A várható összes eredmény 10,5 millió métermázsra tehető, tavaly közel 12 millió métermázsra termelt.

A tavaszi árpa aratása is megkezdődött az Alföld több részében, ahol körülömben az őszi árpa már teljesen le van aratva. Az őszi árpa kielégítő és jó termést adott, bár az üszög néhol megkárosította. A tavaszi árpában is van nemi kár, fergek, üszög, és rozda miatt, de az nem általános és ennek folytán a tavaszi árpa nagyobbára jó minőségűt ígér, mennyiségre nézve a termés csak közepes és a múlt événél jóval kisebb.

A bevetett területet, az 1895-iki országos felvételekhez viszonyítva 1,787.000 kat. holdra becsülve, a gazdasági tudósítók adatai alapján országos átlagban és kat. holdanként remélhető mintegy 6,54 métermázsra, vagyis végeredményre nézve körülbelül 11,69 millió mm. Tavaly 13,41 millió métermázsra termelt.

Az a b vetések az Alföld nagy részében javultak, bár most is még több helyütt gyengék, néhol a korai zab már a déli vidékeken éri a kezd. A felvidéki és keleti részekben a zab meglehetősen gyenge most is. Rozda és fergek szörványosan károsítják. Általában tehát a zab vetések inkább változatlanul állanak és nem is mondhatók kielégítőeknek. Az 1895-iki országos statisztikai felvételek alkalmával a zabbal bevetett terület tett 1,685.000 katasztrális holdat ugyanannyira becsülve a folyó évi bevetett területet, a várható terméseredmény katasztrális holdanként megközelítőleg 6,21 métermázsra tehető, vagyis szemben a múlt évi eredményvel, jóval kisebb az átlag.

Az összesen remélhető terméseredményt 10,5 millió métermázsra becsülhetni, tavaly 11,80 millió métermázsra volt az eredmény.

A repczeit nagyobbára már mindenütt elcsépelelték, az eredmény, amint ez előre látható volt, ritkán felelt meg hozzá fűzött reményeknek. Átlagban termelt 3,5—4 métermázsra, elég jó minőségű repce. A bevetett területhez viszonyítva a learatott terület jelentékenyen kisebb volt, mert a repcebő a tél és tavasz folyamán sok vetés kipusztult.

A kukoricza mindenütt szépen fejlődik és helyenként már kezd a zimerét kibányítani. Töltőgetését nagyobbára befejezték, kivétel csak a késői ültetésekben fordul elő, vagy a hol művelését a sok eső hátráltatta. A burgonya a vetések állásáról az ország minden részéből kedvező jelentések érkeztek. A virágzás sok helyütt még folyamatban van. A korai lejtákat szedik.

A len- és kender-vetések nagy-

részt kielégítően állanak. A len helyenként már elvirágzott. A kender virágzása legközelebb várható.

A dohányültetvények fejlődése kielégítő, töltőgetésük, bugázásuk folyamatban van. Helyenként fergek károsítják; többfelé esőre volna szükség.

A c z u k o r- és t a k a r m á n y r é p a -vetések közül azok, melyek újabb vetést nem tettek szükségessé, jól fejlődnek. A későbbi vetések sikere a további időjárástól függ. Helyenként esőre volna szükség.

A mesterséges takaró a nyók termése nem felelt meg a várakozásnak, minőségük azonban, a hol eső nélkül betakaríthatók, jó. Sokfelé a renden azóit termés nagy kárt szenvedett.

A szőlőkertek közül azok a melyeket a tavaszi fagy nem károsított, szépen elvirágzottak és nagyrészt jó termést ígérnek. Kötözése s legtöbb helyen másodszori permetezése van folyamatban.

A gyümölcs-termes kintái csak helyenként kielégítőek, általában pedig gyenge és legutóbb néhol szélviharok is aszattották.

CSARNOK.

Magda.

Regény egy kötetben.

Írta: Sipos Béla.

(Folytatás.)

Tizenegy óra felé kezdett a terem üresedni. Egymásután kerekedtek fel asztalaik mellől a vendégek, s mentek barangolni éjféli Budapestben. Mikor már Magda asztala mellől eltávozott egy csomó ember, Déri ráteret a szekvári vendégszerep esre,

Magda először kitérő feleleteket adott. Csak mikor látta, hogy Déri komolyan kezdődik az utazás felől, választot határozottan.

— Hát igen, elhatároztam hogy lemegyek pár estére. Pénzem nem igen van, az a két-száz forint a mit a szekvári igazgató fizetni fog, nagyon reám fér.

— De hát miért nem szólt nekem hogy nincs pénze, választot Déri szemrehányóan. Ha én azt tudom, kieszközölöm, hogy nem a szekvári, de a vidék legnagyobb színházainak igazgatói hívják meg vendégszereplésre.

— Hiszen van magának sok más fontosabb dolga, miért foglaltam volna le idejét? Gyermekes meg gondolatlansággal mondta ki Magda mindezt, de megbánta rögtön a mint Dérire tekintett. A szerelmes ember arca végtelen bánatot tükrözött vissza, s csaknem köny csordult ki szeméből.

— Látja Magda, milyen kevéssé ismer, s mennyire nem becsül engem semmire, én önzetlenül, a maga javát tartva szem előtt beszéltem, s milyen ridegen utasít vissza.

Hallgasson rám! Mondjon le a szekvári vendégszereplésről, én biztosítom hogy két nap múlva fenyes ajánlat mellett hívják meg három helyről is.

— De hát miért nem akarja hogy Szekvárra menjek,

— Okaim vannak reá, De meg nem vonza már oda ügyem semmi. Az öccse is itt van, a kiket talán szeret mind körülötte vannak. Szekváron pedig csak üres szívű, haszontalan emberek vannak körül.

Nem lehet visszavonnom ígéretemet, Vas grófnak és Szalánczynak határozottan kijelentettem hogy megyek.

— Tehát többre becsüli annak a két kiélt embernek óhaját mint az én kérésemet? Magda . . . ha egy kicsit szeret ne menjen le ép ő miattuk!

Mig a párbeszéd folyt, Magda öccse szórakozottan játszott asztalkendőjével, nem is figyelt néjére és Dérire. Csak mikor Déri igazgatót ideges kezdett lenni akkor nézett fel, s látta meg miről van szó.

— Ha Vas gróf hív Magda akkor ne menjen Szekvárra. Így is sokat pletykálnak azok a his városi naplopók.

Magda arczát égő pirosság borította el. Dühösen nézett öccsére a hirtelen felállott.

— Adják ide a kabátomat, Menyek haza. Te meg, szólt a fiához, ne beszélj ostobaságokat. Most már azért is elmegyek. Maga is végtelen különös ember Déri, Utóvégre is még nincs joga tetteimet bírálni vagy megakadályozni.

XIX

»Nincsen joga tetteimet bírálni, vagy megakadályozni. Ez a szó csengett Déri fülében egész uton, mig Magdát hazakísérte.

— Hát akkor kinek van joga ha nekem nincs? Ki öröködhetik a nő léptei föött, ha nem az a férfi, a kit a szerelem, a tiszta erős szerelem köt a nő testéhez lekehez? Mit akar Magda mondani ezzel? Azt hogy nem szereti vagy csak mint szükséges rosszat tűri maga mellett? Hat minden szava hazugság, minden tette amitás?

Elhatározta, hogy másnap komolyan fog vele beszélni. Kívánni fogja, hogy az esküvő napját gyorsan tűzzék ki, vagy pedig mondja meg határozottan, hogy számításból érdekből játszott vele eddig, s most, hogy már nincs reá szüksége eldobja magától könyörtelenül.

Zavaros fővel, kedvetlenül, idegesen tért haza. Aludni próbált, de nem tudott. Minden pillanatban felriadt, úgy hogy ismét felkelt. Feleltözött, s leült írő asztala mellé.

Az asztal felett hatalmas fényképre vetette fényét a lámpa. Déri fejét tenyerébe hajtva hosszasan nézte a képet, mely csábítóan mosolygott reá. A nem is olyan rég mult boldog idők emléke volt ez a kép, a mikor még nem volt oka binni, hogy az az édes szöke teremés nem egészen olyan, a mi yennek látszik, hanem kegyetlen kaczer talán szivtelen is.

Folyt. köv.

Nyilt-tér.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-FORRÁSUNK

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóviz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, más részét mert dus szénsavtartalmánál fogva specifikus óvószer is a tiphus, cholera és a gyermekkor tipoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, mig szoptatója e viz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknel és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinel pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva

Kedvelt borviz.

A mohai Agnes forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

Beszédfogyatékosak

(dadogó, hebegő) tanítást elvállalja az arra képeztett Teleki utcai fitanító Ökrös István. 1.

Irodai munkákra ajánlkozik egy négyvezetett jó írásu fiatal ember. 301. Czim a kiadóhivatalban. 2.

Butorozott szoba a f-piaczon, — szép berendezve kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3.

Utítárs, ki hajlandó volna 2 hónapra külföldre, de különösen Parisba menni, kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 4.

2 Zala-Drill sorvevő-gép, teljesen jó karban, feltűnően olcsón eladó Klein Jakab gépraktárosnál, főpacz, főtrafik udvar. 5.

Fiatal ember szép írásban oktatót óhajtaná venni. Czim a kiadóhivatalban. 6.

Nyomdai munkákra felvetetik egy 15—16 éves leány Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. 7.

M. á. vasutak menetrendje 1900. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

	6. p.	d. u.
Budapest felé (gyorsvonat)	4	16
Budapest felé (gyorsvonat)	9	01
Budapest—Nagyvárad felé	12	36
Budapest—Nagyvárad felé	10	27
Budapest—Nagyvárad felé	3	37
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	12	—
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	7	10
Szatmár—M.-Sziget felé	3	56
Szatmár—M.-Sziget felé	7	58
Szatmár—M.-Sziget felé	2	56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	12	17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	6	46
Csak Szatmárig	5	22
Miskolcz—Kassa felé	8	22
Miskolcz—Kassa felé	6	58
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	4	01
m. áll. v.-től	5	28
vásártérről	5	51
H.-Böszörmény—	4	06
m. áll. v.-től	4	15
B.-Sz.-Mihály felé	11	20
vásártérről	11	29
vásártérről	4	42
Füzes-Abony felé m. á. v.-től	5	—
vásártérről	4	16
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-től	4	27
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	8	35
Derecske—Nagy-Léta felé	4	21
Derecske—Nagy-Léta felé	4	21

Budapestre érkezik:

	d. u.	este
A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	1	50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	8	10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	5	45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	9	40

Budapestről—Debreczenbe indul:

	reg.	d. u.	este
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	6	50	
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	9	15	
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	1	55	
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	7	05	
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v. (P.-Ladányig gy.-v. átszállással).	9	15	

Debreczenbe érkezik:

	d. e.	d. u.	este	éjjel	reg.	d. u.
Budapest felől gy.-v.	11	44				
Budapest—Nagyvárad felől	3	36				
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	6	26				
Budapest—Nagyvárad felől	7	33				
Budapest felől	2	40				
Kolozsvár—Nagyvárad felől	5	14				
M.-Sziget—Szatmár felől	7	51				
" " " " gy.-v.	12	16				
" " " " gy.-v.	3	55				
M.-Sziget—Szatmár felől	10	12				
Csak Szatmárról	6	45				
(gyorsv.)	8	46				
Kassa—Miskolcz felől	8	07				
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	12	07				
Kassa—Miskolcz felől	7	53				
vásártérről	8	09				
máv.-hoz	8	07				
vásártérről	6	52				
máv.-hoz	6	41				
vásártérről	3	22				
máv.-hoz	3	30				
F.-Abony felől vásártérről	5	27				
m. á. v.-hoz	5	36				
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérről	7	50				
máv.-hoz	8	—				
Derecske—Nagy-Léta felől	7	18				
" " " " " " " "	3	13				

Lüszter köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

 diszitett női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszitett
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.